

Görülən bütün işlər, bir daha demək istəyirəm ki, bir məqsədə yönəldilibdir – Azərbaycan bölgədə və dünyada öz mövqelərini möhkəmləndirsin, Azərbaycanda siyasi islahatlar daha da sürətlə getsin, Azərbaycanda bütün kriteriyalar istər siyasi həyatda, istərsə də iqtisadi, sosial həyatda bütün kriteriyalar dünyanın aparıcı ölkələrinin kriteriyalarına yaxınlaşsın. Bunu etmək üçün bizim həm niyyətimiz var, həm də proqramlarımız var.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

si, qloballaşma şəraitində xarici əlaqələrinin səmərəliliyinin artırılması və intensivləşdirilməsi, beynəlxalq əmək bölgüsünün üstünlüklərindən respublikanın mənfəfinə uyğun olaraq istifadə edilməsi üçün geniş perspektivlər açdı.

Iqtisadi və ictimai həyatın beynəlmilləşməsi, Azərbaycanın ağır şərtlər altında gedən müasir dünya ilə inteqrasiyasının bütün istiqamətləri yeni imkanlar yaratmaqla yanaşı, növbəti problemlər, bəzən də təhlükələr yaratmaqdadır. Bu imkanlardan səmərəli istifadə edilməsi, mövcud problem və təhlükələrin vaxtında aşkara çıxarılması bu gün Azərbaycan üçün həyati əhəmiyyət kəsb

keçirməyə nail ola bilək". Ulu öndərin müdrikliyi, dünyada gedən mürəkkəb prosesləri dərinləndirərək, Azərbaycan xalqının mənfəfinə üçün onlardan məharətlə istifadə etmək qabiliyyəti ölkəmizi tarixin ağır sınaqlarından uğurla çıxararaq müstəqil dövlətimizin XXI əsrdə dinamik inkişaf etməsi üçün möhkəm zəmin yaratmışdır.

"Odlar yurdu" adlanan doğma yurdumuzun 2003-cü ildən sonrakı inkişaf tarixi ümummilli lider Heydər Əliyevin ən layiqli varisi İlham Əliyevin adı ilə bağlıdır. Cənab İlham Əliyev 2003-cü il oktyabrın 31-də keçirilmiş andiçmə mərasimində bildirmişdir: "Azərbaycanı qüdrətli dövlətə çevirmək üçün, ən başlıcası,

qurumun rəhbərliyində təmsil olunan qlobal ictimai-siyasi, iqtisadi mühitdə daha da təkmilləşmiş, onu müasir peşəkar siyasətçiyə çevirmişdir.

Tükənməz enerji və dərin biliklərə malik olan İlham Əliyev öz imkanlarını Azərbaycanın müasir tarixində yeni dövrün əsasını qoymuş olan 15 oktyabr 2003-cü il Prezident seçkilərindən sonra Azərbaycan xalqının işıqlı gələcəyi naminə uğurla reallaşdırmağa başlamışdır. 17 noyabr 2003-cü ildə Nazirlər Kabinetinin ilk iclasında o, program xarakterli bəyanatla çıxış etmişdi: "Azərbaycanda son illər ərzində aparılan iqtisadi siyasət çox uğurlu olubdur və Azərbaycanın gələcək inkişafı üçün də gözəl təməl yaradıbdır. Bizim hamımızın vəzifəsidir ki, bu siyasəti davam etdirək, əldə olunan bu uğurları artıraraq və Azərbaycanın hərtərəfli inkişafı üçün böyük imkanlardan istifadə edərək, qoyulmuş bu gözəl təməlin üzərində müasir Azərbaycanı yarıdaq."

"Əsl siyasət konkret, real iş görməkdən ibarətdir" prinsipini əsas götürən cənab İlham Əliyev başçılıq etdiyi dövlətin qarşısında duran əsas problemləri, prioritet vəzifələri aydın təsvir edir: "Azərbaycanın qarşısında çox üföqlər açılır, çox gözəl

sahədə yeritdiyi konstruktiv və tarixi əhəmiyyətli tədbirlər nəticəsində İlham Əliyev Türk dünyasının nüfuzlu liderlərindən birinə çevrilmişdir.

Tam əminliklə qeyd etmək lazımdır ki, ölkəmizin iqtisadi müstəqilliyinin reallaşdırılması Prezident İlham Əliyev siyasətinin tarixi nailiyyətidir. Onun fəaliyyətinin başlıca xəttini olduqca mürəkkəb olan qlobal dünyada ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinin, ərzaq və enerji təhlükəsizliyinin təmin olunması təşkil edir. Məhz bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan Respublikası bütün dünyada və xüsusən regionda heç bir qüvvədən asılı olmayan müstəqil siyasət yeridir, heç bir xarici təsirlərə boyun əymir.

Bu illərdə Azərbaycan dövlət başçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi altında, xüsusən, karbohidrogen ehtiyatlarının dünya bazarlarına çıxarılmasında, Bakı–Tbilisi–Qars dəmir yol xəttinin çəkilməsində, Naxçıvan–Qars dəmiryolunun inşasında, Zəngazur dəhlizinin açılmasında tam müstəqil siyasi kurs yürüdərk heç bir kənar diktaçı imkan verməmişdir. O, ölkəmizin Avrasiya məkanının mərkəzi nəqliyyat dəhlizinə çevrilməsi, rabitə sisteminin, informasiya texnologiyalarının sürətli inkişafı üçün də nəhəng işlər görür və görməkdədir.

Milli maraqları qlobal çağırışlarla uzlaşdıran lider

edən məsələlərdədir. Bu zaman müstəqil modern dövlət aparatının yaradılması və təkmilləşdirilərək inkişaf etdirilməsi və onun bazası əsasında demokratik proseslərin və radikal bazar islahatlarının reallaşdırılması kimi iki çətin problem həll edilir.

Lakin dünya dövlətlərinin minilliklərdə əks olunmuş tarixi təcrübəsi göstərir ki, hər bir xalqın gələcəyi əhəmiyyətli dərəcədə həmin xalqın malik olduğu imkanlar, zamanın tələblərini düzgün qiymətləndirməyi bacaran, uzaqgörən, müstəqil dövlətçilik konsepsiyasını formalaşdırma və reallaşdırma bilən xarizmatik liderlərinin adı ilə bağlıdır. Xüsusən indiki mürəkkəb bir dövrdə bəşər cəmiyyətində yaranmış yeni inkişaf meyillərini dərinləndirən, onları vaxtında nəzərə alan, qarşısına qoyduğu ideallara doğru xalqı arxasınca apara bilən liderləri olan ölkələrin inkişaf etdirilməsi möhkəmləndirilməsi vəzifələrindədir.

Bəşəri inkişafın dönüş nöqtəsinə təşkil edən müasir dövrdə tale Azərbaycan xalqına çağdaş və müstəqil dövlətçilik fəlsəfəsini milli irs və təfəkkür bazası əsasında formalaşdırması və reallaşdırması Heydər Əliyev dühasını və onun layiqli davamçısı olan qlobal düşüncəli, vətənsəvar İlham Əliyev zəkasını bəxş etmişdir.

Mürəkkəb və çoxtərəfli sistemə malik olan beynəlxalq iqtisadi və maliyyə mühiti daim hərəkətdə, təkamülə olan bir sistemdir. Bu dinamikliyin hərəkətkəci qüvvəsini dünyada yeni istehlak sahələrinin açılması, istehsal sferasında yeni texnologiyaların və onun beynəlxalq tənzimlənməsinin daim yenilənməsi, maliyyə innovasiyaları təşkil edir. Azərbaycan iqtisadiyyatının qlobal iqtisadi proseslərə intensiv inteqrasiya etdiyi, xarici maliyyə və ticarət əlaqələrinin liberallaşdırıldığı və yenidən qurulduğu bir şəraitdə heyət elm və praktika qarşısında yeni-yeni vəzifələr qoyur.

Ümummilli lider Heydər Əliyev 29 dekabr 2000-ci ildə yeni əsr və üçüncü minillik münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciətində ölkə qarşısında duran strateji xətti belə müəyyənləşdirmişdir: "Bəşəriyyətin qədəm qoyduğu müasir inkişaf mərhələsində öz layiqli yerimizi tapmaq üçün gərək biz zamanın tələbləri ilə uyğunlaşa bilək, qarşımızda duran bir çox ciddi problemləri həll etməyə çalışdıq, ümdə vəzifələrimizə uyğun müvafiq proqramları həyata

edən məsələlərdədir. Bu zaman müstəqil modern dövlət aparatının yaradılması və təkmilləşdirilərək inkişaf etdirilməsi və onun bazası əsasında demokratik proseslərin və radikal bazar islahatlarının reallaşdırılması kimi iki çətin problem həll edilir.

Lakin dünya dövlətlərinin minilliklərdə əks olunmuş tarixi təcrübəsi göstərir ki, hər bir xalqın gələcəyi əhəmiyyətli dərəcədə həmin xalqın malik olduğu imkanlar, zamanın tələblərini düzgün qiymətləndirməyi bacaran, uzaqgörən, müstəqil dövlətçilik konsepsiyasını formalaşdırma və reallaşdırma bilən xarizmatik liderlərinin adı ilə bağlıdır. Xüsusən indiki mürəkkəb bir dövrdə bəşər cəmiyyətində yaranmış yeni inkişaf meyillərini dərinləndirən, onları vaxtında nəzərə alan, qarşısına qoyduğu ideallara doğru xalqı arxasınca apara bilən liderləri olan ölkələrin inkişaf etdirilməsi möhkəmləndirilməsi vəzifələrindədir.

Bəşəri inkişafın dönüş nöqtəsinə təşkil edən müasir dövrdə tale Azərbaycan xalqına çağdaş və müstəqil dövlətçilik fəlsəfəsini milli irs və təfəkkür bazası əsasında formalaşdırması və reallaşdırması Heydər Əliyev dühasını və onun layiqli davamçısı olan qlobal düşüncəli, vətənsəvar İlham Əliyev zəkasını bəxş etmişdir.

Mürəkkəb və çoxtərəfli sistemə malik olan beynəlxalq iqtisadi və maliyyə mühiti daim hərəkətdə, təkamülə olan bir sistemdir. Bu dinamikliyin hərəkətkəci qüvvəsini dünyada yeni istehlak sahələrinin açılması, istehsal sferasında yeni texnologiyaların və onun beynəlxalq tənzimlənməsinin daim yenilənməsi, maliyyə innovasiyaları təşkil edir. Azərbaycan iqtisadiyyatının qlobal iqtisadi proseslərə intensiv inteqrasiya etdiyi, xarici maliyyə və ticarət əlaqələrinin liberallaşdırıldığı və yenidən qurulduğu bir şəraitdə heyət elm və praktika qarşısında yeni-yeni vəzifələr qoyur.

Ümummilli lider Heydər Əliyev 29 dekabr 2000-ci ildə yeni əsr və üçüncü minillik münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciətində ölkə qarşısında duran strateji xətti belə müəyyənləşdirmişdir: "Bəşəriyyətin qədəm qoyduğu müasir inkişaf mərhələsində öz layiqli yerimizi tapmaq üçün gərək biz zamanın tələbləri ilə uyğunlaşa bilək, qarşımızda duran bir çox ciddi problemləri həll etməyə çalışdıq, ümdə vəzifələrimizə uyğun müvafiq proqramları həyata

perspektivlər var. Biz bilirik ki, haraya gedirik, məqsədimiz nədir. Məqsədimiz müasir güclü dövlət yaratmaqdır. İqtisadi cəhətdən güclü dövlət yaratmaq, sosial rifah cəmiyyəti qurmaqdır. Bizim qərarlarımız, bizim işlərimiz bütün bölgəyə öz təsirini göstərir. Biz də istəyirik ki, Azərbaycan daha da qüdrətli dövlətə çevrilsin. Bizim imkanlarımız daha da artsın, siyasi çəkimiz artsın, beynəlxalq müstəvidə istədiyimizə nail ola bilək, öz doğma torpaqlarımızı işğalçılardan azad edə bilək və Azərbaycan xalqının normal, yaxşı yaşamasını təmin edə bilək. Bunu etmək üçün Azərbaycan güclənməlidir. Bu proses artıq baş verir". Bu vəzifələr silsiləsində onun öndə çəkdiyi "İndi bizim məqsədimiz inkişaf etmiş ölkəyə çevrilməkdir" ideası, əslində, Azərbaycanın uzunmüddətli inkişaf strategiyasını və bütün dövlət-təşkilatçılıq tədbirləri həmin strategiyanın həyata keçirilməsinə yönəldilmişdir.

Prezident İlham Əliyevin başçılığında həyata keçirilən tarazlaşdırıcı siyasət nəticəsində daim artan iqtisadi potensial Azərbaycana həm regional, həm də beynəlxalq aləmdə özünü milli maraqlarını, ümumxalq mənfəfini qorumağa imkan verir. Reallaşdırılan strateji kursa uyğun olaraq, yeni tədbirlər, demokratik, texnoloji, elmi dəyərlərin Azərbaycana transformasiyası üçün görülən tədbirlər novatorluğa, modernləşməyə geniş meydan açır.

Ölkə rəhbəri kimi İlham Əliyevin ardıcıl olaraq yeritdiyi qlobal və milli dəyərlərə əsaslanan strateji kurs, məqsədyönlü və çevik islahatlar ölkənin qısa müddət ərzində keyfiyyətcə yeni və daha sürətli inkişaf mərhələsinə qədəm qoymasına səbəb olmuşdur. Əsas məsələ odur ki, onun uzaqgörən, müdrik, qətiyyətli daxili və xarici siyasəti 30 il işğal altında qalmış doğma Qarabağ torpaqlarının işğaldan azad olunması, Vətənimizin ərzi bütövlüyünün təmin olunması ilə nəticələnədi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev müasir dünyada cərəyan edən ziddiyyətli və mürəkkəb proseslər, ikili standartlar fonunda ümumtürk birliyinin vahid ümumbəşəri məqsədlər naminə təmin edilməsinin vacibliyini daim öndə çəkir. Dövlət başçısı son 5 ildə həmin birliyin möhkəmləndirilməsi xəttini xarici siyasətdə mühüm istiqamətlərdən biri kimi müəyyənləşdirmiş, təkcə strateji mütəfəqqimiz olan Türkiyə ilə deyil, Orta Asiyanın türkdilli dövlətləri ilə də münasibətləri gücləndirmək xəttinə üstünlük vermişdir. Bu

Prezident İlham Əliyev Rusiyanın "Exo Moskva" radiosuna verdiyi müsahibədə demişdir: "Mən suveren bir dövlətin Prezidentiyəm. Mən heç vaxt heç kimdən xahiş etməyərəm. Əgər hansısa bir vəziyyət yaranıbsa, deməli, ondan çıxmaq lazımdır. Biz özünü təmin edən ölkəyik. Biz heç kimdən asılı deyilik. Azərbaycanı məcbur etmək qeyri-mümkündür. Azərbaycan elə dövlət deyil ki, onu məcbur edə bilsən".

İlham Əliyevin prezidentlik fəaliyyətinin ali qəyəsi informasiya cəmiyyətinin tələblərinə uyğun olaraq, "qara qızılın insan qızılına" çevrilməsini təmin etmək, ölkədə mövcud olan zəngin təmin potensialını inkişaf etdirməkdir. "Biz çalışırıq səhiyyə, xüsusilə təhsilə bağlı məsələlərə böyük diqqət yetirək ki, bizim gənclərimiz bilikli olsunlar, həyatda öz yerini tuta bilsinlər, sağlamlıq böyüdünlər və ölkənin inkişafında fəal iştirak etsinlər". Bu məqsədin həyata keçirilməsi üçün elm və bütövlükdə sosial sahənin inkişafına, ölkəmizdə təhsil və səhiyyə ocaqlarının tikintisinə, onların maddi-texniki bazasının onları tələblərə uyğun qurulmasına xüsusi diqqət yetirilir.

Ölkədə rəqabətqabiliyyəti iqtisadi sistem formalaşdırılması və davamlı inkişafın təmin edilməsi baxımından müasir tələblərə uyğun qurulmasına xüsusi diqqət yetirilir.

Cənab İlham Əliyevin qlobal düşüncələri və milli dəyərləri əsas tutaraq nümayiş etdirdiyi yüksək keyfiyyətcə yeni və daha sürətli inkişaf mərhələsinə qədəm qoymasına səbəb olmuşdur. Əsas məsələ odur ki, onun uzaqgörən, müdrik, qətiyyətli daxili və xarici siyasəti 30 il işğal altında qalmış doğma Qarabağ torpaqlarının işğaldan azad olunması, Vətənimizin ərzi bütövlüyünün təmin olunması ilə nəticələnədi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev müasir dünyada cərəyan edən ziddiyyətli və mürəkkəb proseslər, ikili standartlar fonunda ümumtürk birliyinin vahid ümumbəşəri məqsədlər naminə təmin edilməsinin vacibliyini daim öndə çəkir. Dövlət başçısı son 5 ildə həmin birliyin möhkəmləndirilməsi xəttini xarici siyasətdə mühüm istiqamətlərdən biri kimi müəyyənləşdirmiş, təkcə strateji mütəfəqqimiz olan Türkiyə ilə deyil, Orta Asiyanın türkdilli dövlətləri ilə də münasibətləri gücləndirmək xəttinə üstünlük vermişdir. Bu

Dünyamalı VƏLİYEV, AMEA Şərqsünəsləşmə İnstitutu Şərq-Qərb şöbəsinin müdiri, iqtisad elmləri doktoru, professor